

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep,

0030 OSLO

Oslo, 8/3 2016

Høring – NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet

Vi viser til departementets høringsbrev med høringsfrist 9. mars 2016.

Norske husholdninger står for en femdel av energibruken i Norge. Husholdningene utgjør derfor et stort potensial med hensyn til å redusere den totale energibruken her til lands. Av samme grunn mener Huseiernes Landsforbund (HL) at det bør legges større vekt på husholdningenes bidrag enn hva som fremkommer i NOU 2015:15.

Paradoksalt nok avskriver Grønn skattekommisjon på det nærmeste husholdningenes innsats totalt, *med en henvisning til kvotesystemet i EU*. Det heter (pkt. 9.2.4) bl.a.:

«Energieffektivisering i husholdningene vil ha marginal effekt på klimagassutslippene. Oppvarming av bygg i Norge er i stor grad basert på elektrisitet og bruken av fyringsolje er kraftig redusert. Lavere forbruk av kraft kan gi økt eksport av fornybar energi til EU, men vil ha marginal effekt på utslipp i EØS, ettersom kraftproduksjon er omfattet av kvotesystemet i EU.»

Det er et tankekors at klimakvotene, som skal gi bedrifter insentiv til å forurense mindre, på denne måten fremstilles som en sovepute for husholdningene - og dermed egnet til å gjøre myndighetene lunkne til husholdningenes bidrag til miljøformål.

HL er uenig i denne tilnærmingen: Vi må evne å se lenger enn til dagens situasjon. Klimakvoter er ikke hugget i sten, men gode hus er energieffektive også den dag kvotene er historie og eksport av ren kraft - fortsatt - er et miljømessig gode.

En rekke studier viser at det er stort potensial for å energi-effektivisere boliger. Samtidig er potensialet først og fremst avhengig av om eierne av boligene anser tiltakene for å være økonomisk lønnsomme. Her har målrettede tilskudd en viktig rolle å spille.

Grønn skattekommisjon viser til Enova og at tiltak i større bygg og i industrien gir til dels betydelig større energi-effektiviseringsgevinster per krone enn tilskudd til husholdningene,

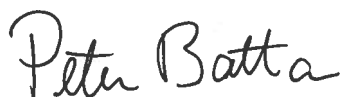
men dette viser bare én side av saken. Det er verdt å merke seg at norske husholdninger i 2014 bidro med om lag 400 millioner kroner til Energifondet over strømregningen, gjennom påslag på nettleie. Samme år fikk husholdningene tilbake bare 108 millioner kroner av Energifondets disponeringer på totalt 3,3 milliarder kroner. Dette innebærer at kun 27 prosent av husholdningenes bidrag til Energifondet ble ført tilbake til miljøtiltak i husholdningene. Huseiernes Landsforbund krever at minst 70 prosent av overføringene til Enova skal tilbakeføres til privathusholdninger i form av støtte til enøk-tiltak.

HL mener videre at det vil være gevinster å hente ved å innføre et skattefradrag for dem som oppgraderer boligen miljøvennlig. Sverige har innført et skattefradrag på generell basis for utførte håndverkstjenester i boliger (de såkalte ROT-tiltak, for Rehabilitering, Oppussing eller Tilbygg). Huseiernes Landsforbund ønsker en lignende modell som begrenses til utførte energitiltak i boliger. Dette har samtidig andre positive sider, nemlig bekjempelse av svart økonomi og vern av faste arbeidsplasser. HL benytter derfor anledningen til å minne om at det er på tide at Regjeringen utvider den nye ordningen med skattefradrag for privatpersoner som får utført miljøvennlige tiltak på boligen.

Til sist vil HL minne om at vedfyring fortsatt er en viktig oppvarmingskilde i mange husholdninger, og en verdifull sikkerhet ved utfall av strøm. Ved er ikke bare en avlaster under effekttoppene i kraftsystemet; den tilbyr CO₂-nøytral og fornybar energi i mengder vi ikke på noen måte evner å ta ut. Slik oppvarming har likevel en forurensningsside og vedfyring står for 27 prosent av sotutslippene her til lands. Ved å gå over til rentbrennende ovner er det mye å hente i form av reduksjon av partikkelutslipp. Huseiernes Landsforbund mener derfor det bør innføres momsfristak på nye vedovner for å stimulere husholdningene til å kjøpe vedovner som forurensner mindre enn de gamle.

Med vennlig hilsen

for Huseiernes Landsforbund

Peter Batta

Generalsekretær

Kristin Gyldenskog

Utredningssjef